

2017-06-22
M2016/02490/Me**Miljö- och energidepartementet**Affärsverket svenska kraftnät
att: Bertil Persson
Box 1200
172 42 Sundbyberg

Överklagande i fråga om naturreservatet Iglekärr, Ale kommun

Regeringens beslut

Regeringen ändrar Länsstyrelsens i Västra Götalands län beslut på så sätt att andra punkten i undantagen från föreskrifterna enligt A (sidan 4) ges följande lydelse.

- Vid reparation, underhåll, trädsäkring och ombyggnad av befintliga luftledningar enligt gällande ledningsrätt. Markskador ska då om möjligt undvikas, men uppkommer markskador ska de repareras.

Regeringen avslår överklagandet i övrigt.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län ska kungöra regeringens beslut på samma sätt som är föreskrivet för kungörande av beslut om naturreservat enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Ärendet

Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutade den 28 september 2016 att bilda naturreservatet Iglekärr i Ale kommun, se *bilagan*.

Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) har överklagat beslutet och yrkat att undantaget från föreskrifterna enligt A ändras så att punkten två får lydelsen "Vid reparation, underhåll, trädsäkring, reinvestering och ombyggnad av befintliga luftledningar enligt gällande ledningsrätt. Markskador ska då om möjligt undvikas, men uppkommer markskador ska de repareras." Därutöver har Svenska kraftnät yrkat att punkten tre, som gäller nedgrävning av markkabel i stället för befintliga luftledningar, tas bort.

Som skäl för yrkandet har Svenska kraftnät anfört i huvudsak följande. I det nybildade naturreservatet Iglekärr finns en befintlig 400 kV-ledning som är viktig för landets elförsörjning. Ledningen är en sådan anläggning för energidistribution som omfattas av 3 kap. 8 § miljöbalken. Det är angeläget att framtida reinvesteringar i och ombyggnader av denna anläggning inte försvåras eller förhindras. Vid en underhållsåtgärd i form av en reinvestering behöver Svenska kraftnät kunna uppföra torn, master, nya stolpar och gräva i ledningsgatan. Det är tveksamt om en reinvestering eller ombyggnad av ledningen omfattas av begreppet underhåll. För att undvika oklarheter eller att dispens krävs för dessa åtgärder är det angeläget att föreskrifterna ändras så att det uttryckligen anges att även reinvestering i eller ombyggnad av ledningen undantas från föreskrifterna under A. Svenska kraftnät har upplyst länsstyrelsen om att luftledningar inte kan grävas ner. Undantaget för markkabel är därför inte motiverat.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har yttrat sig över överklagandet och yrkat att det avslås och att undantagen från föreskrifterna förblir oförändrade. Länsstyrelsen anser att begreppet ”reinvestering” inte bör användas i undantagen eftersom det inte är väl definierat. Länsstyrelsen bedömer att det enligt föreskrifterna inte är något hinder för Svenska kraftnät att kunna förvalta, reparera, underhålla och reinvestera i den ledning som går genom reservatet. De åtgärder som Svenska kraftnät kan behöva göra med ledningen och i ledningsgatan ryms inom begreppen ”reparation och underhåll”, det vill säga så som undantaget är formulerat i beslutet.

Svenska kraftnät har därefter yttrat sig på nytt och anfört bland annat att de åtgärder som kan ingå i en reinvestering omfattas även av underhåll eller ombyggnation. Såsom länsstyrelsen påpekat kan dock begreppet uppfattas som oklart. Svenska kraftnät inskränker därför sitt yrkande på så sätt att ordet ”reinvestering” stryks. Det är dock tveksamt om en ombyggnad omfattas av begreppet underhåll och det är angeläget att undvika oklarheter i fråga om dispens krävs för en åtgärd eller inte.

Skälen för regeringens beslut

Ett område får förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat. I beslut om att bilda naturreservat ska

anges skälen för beslutet och de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet. Föreskrifterna ska enligt förarbetena till miljöbalken inte vara mera ingripande än vad som krävs för att tillgodose syftet med reservatet men de måste samtidigt utformas så att skyddet blir effektivt.

Syftet med Iglekärr naturreservat är enligt länsstyrelsens beslut att bevara och förstärka de höga naturvärden som finns i området och som är kopplade till orördhet och barrskog med hög ålder. Livsbetingelserna för områdets värdefulla flora och fauna, däribland flera arter rödlistade kryptogamer, ska tryggas och förstärkas. Tillsammans med angränsande naturreservat ska ett stort sammanhängande område som inbjuder till friluftsliv och naturstudier skapas. Syftet ska uppnås bland annat genom att huvuddelen av skogen lämnas för fri utveckling, vilket är en förutsättning för att de naturvärden som finns i området ska bibehållas och utvecklas, samt att området skyddas från all form av exploatering.

Föreskrifterna för reservatet (A) anger bland annat att det inom reservatet är förbjudet att uppföra byggnad eller anläggning, anlägga luft- eller markledning, borra, gräva, schakta och utfylla. Undantag från föreskrifterna gäller bland annat vid reparation, underhåll och trädsäkring av befintliga luftledningar – markskador ska då om möjligt undvikas, men uppkommer markskador ska de repareras – samt vid nedgrävning av markkabel i stället för befintliga luftledningar.

Regeringen bedömer att det tillägg om ombyggnad av befintliga luftledningar enligt gällande ledningsrätt som Svenska kraftnät yrkat i undantagen från reservatsföreskrifterna är rimligt och förenligt med naturreservatets syfte. Överklagandet bör därför bifallas i den delen.

De föreskrifter och undantag som länsstyrelsen har beslutat i övrigt är enligt regeringens bedömning väl avvägda och lämpliga för att uppnå det starka skydd som är syftet med reservatet. Vad Svenska kraftnät anfört om undan-

tag vid nedgrävning av markkabel utgör inte skäl till annat ställningstagande.
Överklagandet bör därför avslås i den delen.

På regeringens vägnar

Karolina Skog

Kerstin Lokrantz

Kopia till

Naturvårdsverket

Länsstyrelsen i Västra Götalands län (handlingarna återsänds)

Ale kommun